

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/83/2004

PREFERENCJE PARTYJNE W MAJU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2004

Niewątpliwie najważniejszym wydarzeniem ostatnich tygodni jest przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. Po uroczystych obchodach z tym związanych premier Leszek Miller, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, złożył dymisję. Na stanowisko nowego szefa rządu prezydent Aleksander Kwaśniewski desygnował Marka Belkę. Nowy premier prowadził intensywne konsultacje polityczne mające na celu zapewnienie nowemu rządowi poparcia w parlamencie. Rozmowy te okazały się jednak bardzo trudne, a zapowiedzi polityków z poszczególnych ugrupowań wskazują, że nowemu gabinetowi rządowemu trudno będzie, przynajmniej w pierwszej próbie, zapewnić sobie parlamentarną większość.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku maja¹, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 52% ankietowanych, dokładnie tyle samo co miesiąc i dwa miesiące wcześniej.

W maju w preferencjach partyjnych Polaków odnotowaliśmy jedynie niewielkie zmiany w układzie notowań, natomiast nieco zmieniła się siła poparcia dla najbardziej liczących się partii. Ugrupowaniem mającym wśród wyborców nadal wyraźnie najwięcej zwolenników jest Platforma Obywatelska, na którą chciałoby głosować 26% zadeklarowanych uczestników wyborów mających sprecyzowane sympatie polityczne, o 3 punkty mniej niż przed miesiącem. Na drugim miejscu znajduje się Samoobrona, którą poparłoby 20% potencjalnych wyborców mających sprecyzowane poglądy polityczne, o 4 punkty mniej niż w kwietniu. Już drugi miesiąc z rzędu obniża się, po rekordowym wyniku z marca, poparcie dla Samoobrony. Zatem w maju obaj liderzy naszego rankingu nieco stracili. Zyskał natomiast znajdujący się na trzecim miejscu PiS, na który w ewentualnych wyborach zamierza głosować 13% wyborców mających określone sympatie partyjne. Poparcie dla PiS wzrosło o 4 punkty i jest to najwyższy odnotowany w tym miesiącu wzrost notowań. Dość wyraźnie zyskał

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (168) przeprowadzono w dniach od 7 do 10 maja 2004 roku na liczącej 1006 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

w maju również PSL, na który chce głosować 8% zadeklarowanych wyborców, o 3 punkty więcej niż w kwietniu. Niewiele mniej zwolenników ma LPR, który zamierza poprzeć 7% potencjalnych uczestników wyborów. Po ustąpieniu premiera Leszka Millera straciły oba ugrupowania podzielonej lewicy - rządząca dotąd SLD oraz SdPi. Obie partie znalazły się w tym miesiącu na granicy wyborczego progu, deklaracje głosowania na każdą z nich złożyło po 5% zadeklarowanych wyborców (w obu przypadkach nieznacznie mniej niż w kwietniu). Jeszcze mniej uczestników wyborów zamierza oddać głos na UP, UW, KPEiR (po 3%) oraz UPR (2%). W tym miesiącu swoją obecność na scenie politycznej znaczyły także DPL, ChD III RP oraz RO (po 1%). Poparcie dla pozostałych ugrupowań (w tym nowej partii Centrum) nie sięgnęło jednego punktu procentowego.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach i mających sprecyzowane sympatie polityczne*									
	XI/XII 2003	XII 2003	I 2004	II 2004	II 2004**	II/III 2004	III 2004	III 2004**	IV 2004	V 2004
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	26	26	29	31	29	29	27	26	29	26
Samoobrona RP	12	13	11	18	19	23	24	29	24	20
Prawo i Sprawiedliwość	12	12	13	10	9	10	15	9	9	13
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	6	6	5	7	7	4	4	5	8
Liga Polskich Rodzin	9	8	10	8	11	9	7	10	6	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej	18	17	17	18	12	11	10	8	6	5
Socjaldemokracja Polska	-	-	-	-	-	-	-	-	7	5
Unia Pracy	2	4	4	3	3	3	3	2	4	3
Unia Wolności	2	3	3	2	2	1	2	3	2	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	5	3	1	2	3	2	2	5	1	3
Unia Polityki Realnej	1	0	0	1	1	1	0	1	1	2
Chrześcijańska Demokracja III RP	-	0	1	0	1	1	0	0	1	1
Demokratyczna Partia Lewicy	-	0	0	0	0	0	1	0	1	1
Rodzina-Ojczyzna	-	1	1	0	0	0	1	0	0	1
Inne	3	4	1	2	1	1	1	2	3	1
N=	389	382	464	402	455	617	426	411	396	410

***Uwaga:** W tabeli nie uwzględniono odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Wielkość poparcia dla poszczególnych ugrupowań jest procentowana do tej grupy wyborców, którzy po pierwsze - chcą uczestniczyć w wyborach, po drugie - wiedzą, na kogo będą głosować.

** Badania wykonane na zamówienie „Gazety Wyborczej”, Radia Zet i TVN

Nadal co piąty Polak chcący uczestniczyć w życiu politycznym i zamierzający wziąć udział w wyborach nie wiedziałby, na kogo oddać swój głos. W porównaniu z pomiarem z kwietnia odsetek niezdecydowanych nieco się obniżył (o 3 punkty).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?													
	IX	X	XI	XI/XII	XII	I	II	II*	II/III	III	III**	IV	V
	2003					2004							
	w procentach												
Trudno powiedzieć	25	27	23	22	26	21	21	19	20	20	20	24	21

* Badania wykonane na zamówienie „Gazety Wyborczej”, Radia Zet i TVN

W okresie bezpośrednio poprzedzającym majowy sondaż preferencje polityczne Polaków zmieniły się tylko w niewielkim stopniu, choć kierunek tych zmian wydaje się znaczący. W rankingu popularności partii politycznych zmniejszył się dystans dzielący obu dotychczasowych liderów - PO i Samoobronę - od pozostałych ugrupowań. Stało się tak z jednej strony z powodu niewielkiego spadku poparcia dla tych dwóch partii, z drugiej zaś dzięki wzrostowi notowań partii znajdujących się dotąd na dalszych pozycjach, w tym szczególnie wyraźnie dla PiS oraz PSL, które w ubiegłych miesiącach znajdowało się na granicy progu wyborczego. Wprawdzie PO i Samoobrona nadal wyraźnie przewodzą stawce, jednak ich rywalizacja przybiera charakter nieco mniej dychotomizujący i niszczący (jeśli idzie o siłę poparcia) dla pozostałych ugrupowań. Po ustąpieniu premiera Leszka Millera i jego rządu na lewicy pogłębił się kryzys - SLD i SdPi uzyskały łącznie w tym miesiącu wynik zbliżony do tego, jaki miał Sojusz przez rozpadem; gdyby wybory odbywały się teraz, ich przedstawiciele mogliby w ogóle nie znaleźć się w nowym parlamencie.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI